

2009 m. matematikos valstybinio brandos egzamino VERTINIMO INSTRUKCIJA Pagrindinė sesija

1–6 uždavinių atsakymai

1 variantas

Užd. Nr.	1	2	3	4	5	6
Ats.	D	D	C	B	E	D

2 variantas

Užd. Nr.	1	2	3	4	5	6
Ats.	D	E	D	D	B	C

Kitų uždavinių sprendimo nurodymai ir atsakymai

Užd.	Sprendimas/Atsakymas	Taškai	Vertinimas
7		4	
	7.1. $\log_3 x = 2$ <i>Ats.:</i> $x = 9$ 7.2. $\log_2(x-3) - \log_2(x-1) = 3$ 1 būdas. $\log_2 \frac{x-3}{x-1} = 3$ $\frac{x-3}{x-1} = 8$ $x = \frac{5}{7}$ $x = \frac{5}{7}$ netinka, nes apibrėžimo sritis $x > 3$. <i>Ats.:</i> Sprendinių nėra. 2 būdas. $\log_2(x-3) = \log_2 8 + \log_2(x-1)$ $\log_2(x-3) = \log_2 8(x-1)$ $x-3 = 8(x-1)$ $x = \frac{5}{7}$ $x = \frac{5}{7}$ netinka, nes apibrėžimo sritis $x > 3$. <i>Ats.:</i> Sprendinių nėra.	• 1 • 1 • 1 • 1 • 1 • 1	Už teisingą atsakymą. Už teisingo sprendimo būdo pasirinkimą. Už teisingai išspręstą lygtį. Už gautą teisingą atsakymą. Už teisingo sprendimo būdo pasirinkimą. Už teisingai išspręstą lygtį. Už gautą teisingą atsakymą.

Pastaba: Sprendimas $(x-3) - (x-1) = 3$

$$-2 = 3$$

Ats.: Sprendinių nėra.

vertinamas 0 taškų.

Užd.	Sprendimas/Atsakymas	Taškai	Vertinimas
8		4	
	8.1. <i>Ats.</i> : $a_1 = -1$, $a_2 = 2$. 8.2. $a_{n+1} - a_n = 3n - 1 - 3n + 4 = 3 = d$. <i>Ats.</i> : Duota seka yra aritmetinė progresija, nes gretimų narių skirtumas lygus pastoviam skaičiui 3. 8.3. $S_{200} = \frac{2 \cdot (-1) + (200 - 1) \cdot 3}{2} \cdot 200 = 59500$ arba $S_{200} = \frac{-1 + 596}{2} \cdot 200 = 59500$ <i>Ats.</i> : 59500.	• 1 • 1 • 1 • 1	Už teisingą atsakymą. Už teisingą įrodymą. Už teisingos pirmųjų n aritmetinės progresijos narių sumos formulės taikymą. Už gautą teisingą atsakymą.

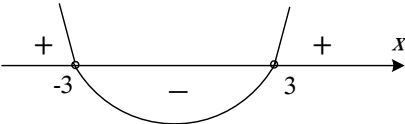
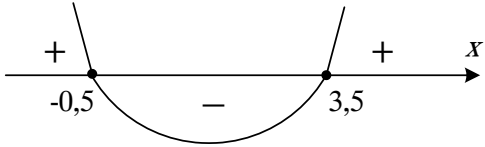
Pastaba: jeigu mokinys, sprenddamas **8.3** uždavinį, aritmetinės progresijos pirmųjų narių sumą skaičiuoja taikydamas teisingą sumos formulę, bet naudoja **8.1** ir **8.2** neteisingai apskaičiuotas a_1 ir/ar d reikšmes, jam skiriami visi taškai.

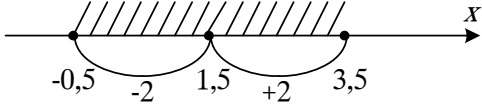
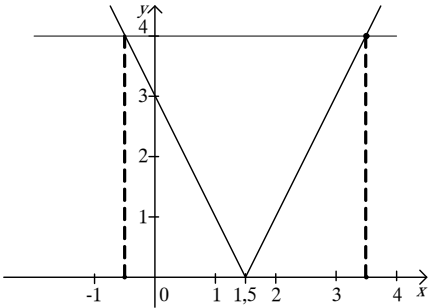
Užd.	Sprendimas/Atsakymas	Taškai	Vertinimas
9		3	
	9.1. $225000 \cdot 1,4 = 315000$ (Lt) <i>Ats.</i> : 315000 Lt. 9.2. Jei x – namų valdos žemės sklypo pirkimo kaina, tai $(225000 - x)$ – ūkio paskirties sklypo kaina $1,5x + (225000 - x) \cdot 1,25 = 315000$ $x = 135000$ (Lt), todėl namų valdos žemės sklypo pardavimo kaina $135000 \cdot 1,5 = 202500$ Lt.	• 1 • 1 • 1	Už gautą teisingą atsakymą. Už teisingos lygties sudarymą. Už gautą teisingą atsakymą.

Pastaba: jei mokinys teisingai sudaro lygčių sistemą ir gauna teisingą atsakymą, jam skiriami visi taškai.

Užd.	Sprendimas/Atsakymas	Taškai	Vertinimas
10		3	
	Pagal kosinusų teoremą $BD^2 = AB^2 + AD^2 - 2 \cdot AB \cdot AD \cos \angle BAD$ $BD^2 = (3\sqrt{2})^2 + 7^2 - 2 \cdot 3\sqrt{2} \cdot 7 \cos 45^\circ$ $BD = 5$ Pagal Pitagoro teoremą: $B_1D^2 = BD^2 + BB_1^2$ $B_1D^2 = 25 + 144 = 169$ $B_1D = 13$ cm <i>Ats.</i> : $B_1D = 13$ cm.	• 1 • 1 • 1	Už teisingo sprendimo būdo pasirinkimą (pvz. teisingai užrašytą kosinusų teoremą kraštinei BD). Už teisingai apskaičiuotą pagrindo įstrižainės BD ilgį. Už gautą teisingą atsakymą.

Pastaba: jeigu mokinys neteisingai apskaičiuoja BD ilgį, pasirinkęs neteisingą BD skaičiavimo būdą, bet toliau su savo duomenimis teisingai apskaičiuoja B_1D ilgį, jam skiriamas 1 taškas.

Užd.	Sprendimas/Atsakymas	Taškai	Vertinimas
11	11.1. $(x-2)(x+2) > 5$ 1 būdas. $x^2 - 4 > 5$ $x^2 - 9 > 0 \text{ arba } x^2 > 9$ Ats.: $x \in (-\infty; -3) \cup (3; +\infty)$. 2 būdas. $x^2 - 4 > 5$ $x^2 - 9 > 0 \text{ arba } x^2 > 9$ $ x > 3$ Ats.: $x \in (-\infty; -3) \cup (3; +\infty)$. 11.2. $2x - 3 \leq 4$ 1 būdas. $\begin{cases} 2x - 3 \leq 4 \\ 2x - 3 \geq -4 \end{cases}$ $\begin{cases} x \leq 3,5 \\ x \geq -0,5 \end{cases}$ Ats.: $x \in [-0,5; 3,5]$ 2 būdas. $\begin{cases} x < \frac{3}{2} \\ 3 - 2x \leq 4 \end{cases} \text{ arba } \begin{cases} x \geq \frac{3}{2} \\ 2x - 3 \leq 4 \end{cases}$ $\begin{cases} x < \frac{3}{2} \\ x \geq -0,5 \end{cases} \text{ arba } \begin{cases} x \geq \frac{3}{2} \\ x \leq 3,5 \end{cases}$ Ats.: $x \in [-0,5; 3,5]$ 3 būdas. $(2x - 3)^2 \leq 16$ $(2x - 3 - 4)(2x - 3 + 4) \leq 0$ $(2x - 7)(2x + 1) \leq 0$ Ats.: $x \in [-0,5; 3,5]$ 4 būdas. $ x - 1,5 \leq 2$ Remiantis modulio sąvoka	6	1 Už teisingai pertvarkytą nelygybę. 1 Už teisingo kvadratinės nelygybės sprendimo būdo pasirinkimą. 1 Už gautą teisingą atsakymą. 1 Už teisingai pertvarkytą nelygybę. 1 Už teisingo kvadratinės nelygybės sprendimo būdo pasirinkimą. 1 Už gautą teisingą atsakymą. 1 Už teisingo nelygybės sprendimo būdo pasirinkimą. 1 Už teisingai išspręstas tiesines nelygybes. 1 Už gautą teisingą atsakymą. 1 Už teisingo nelygybės sprendimo būdo pasirinkimą. 1 Už teisingai išspręstas tiesines nelygybes. 1 Už gautą teisingą atsakymą. 1 Už teisingo nelygybės sprendimo būdo pasirinkimą. 1 Už teisingo kvadratinės nelygybės sprendimo būdo pasirinkimą. 1 Už gautą teisingą atsakymą. 1 Už teisingo nelygybės sprendimo būdo pasirinkimą.

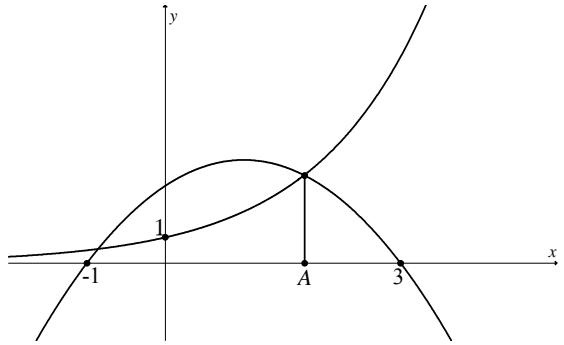
Ats.: $x \in [-0,5; 3,5]$ 5 būdas. $2x - 3 = 4$ $2x - 3 = -4$ $x = 3,5$ $x = -0,5$ Ats.: $x \in [-0,5; 3,5]$		• 2 • 1 • 1 • 1	Po vieną tašką už kiekvieną teisingą atstumo skaičiavimą. Už funkcijų $y = 2x - 3$ ir $y = 4$ grafikus. Už lygties $2x - 3 = 4$ sprendinių gavimą. Už gautą teisingą atsakymą.

Užd.	Sprendimas/Atsakymas	Taškai	Vertinimas
12		5	
	12.1. $2 \cos^2(\pi - x) + 3 \cos\left(\frac{\pi}{2} + x\right) - 2 =$ $= 2 \cos^2 x - 3 \sin x - 2 =$ $= 2(1 - \sin^2 x) - 3 \sin x - 2 =$ $= 2 - 2 \sin^2 x - 3 \sin x - 2 =$ $= -2 \sin^2 x - 3 \sin x$ 12.2. $2 \sin^2 x + 3 \sin x = 0$ $\sin x(2 \sin x + 3) = 0$ $\sin x = 0$ arba $2 \sin x + 3 = 0$ $\sin x = -\frac{3}{2}$ $x = \pi k, k \in \mathbb{Z}$ nėra sprendinių Ats.: $\pi k, k \in \mathbb{Z}$.	• 1 • 1 • 1 • 2	Už teisingai redukuotas abi trigonometrines funkcijas. Už teisingai pertvarkytą reiškinių. Už teisingą lygties užrašymą dviejų lygčių visuma. Po vieną tašką už kiekvieną teisingai išspręstą lygtį.

Pastaba: sprendžiant **12.2** uždavinio lygtį pakanka bent vieną kartą paminėti, kad $k \in \mathbb{Z}$.

Užd.	Sprendimas/Atsakymas	Taškai	Vertinimas
13		5	
	13.1. $\{(6;6), (2;10), (10;2)\}$ 13.2. 1 būdas. $P(X = 12) = P(6;6) + P(2;10) + P(10;2) =$ $= \frac{1}{3} \cdot \frac{1}{3} + \frac{1}{3} \cdot \frac{1}{3} + \frac{1}{3} \cdot \frac{1}{3} = 3 \cdot \frac{1}{3} \cdot \frac{1}{3} = \frac{1}{3}$, nes įvykiai nepriklausomi ir nesutaikomi. 2 būdas. Visų baigčių skaičius $n = 9$. Įvykiui palankių baigčių skaičius $m = 3$, todėl $P(X = 12) = \frac{3}{9} = \frac{1}{3}$.	• 1 • 1 • 1	Už teisingai užrašytą aibę. Už teisingą nepriklausomų ir nesutaikomų įvykių savybių taikymą. Už teisingą klasikinio tikimybės apibrėžimo taikymą.

13.3. 1 būdas. $P(X=16) = P(6;10) + P(10;6) = \frac{1}{3} \cdot \frac{1}{3} + \frac{1}{3} \cdot \frac{1}{3} = \frac{2}{9}$ <table><tr><td>X</td><td>4</td><td>8</td><td>12</td><td>16</td><td>20</td></tr><tr><td>P</td><td>$\frac{1}{9}$</td><td>$\frac{2}{9}$</td><td>$\frac{1}{3}$</td><td>$\frac{2}{9}$</td><td>$\frac{1}{9}$</td></tr></table> 2 būdas. <table><tr><td>X</td><td>4</td><td>8</td><td>12</td><td>16</td><td>20</td></tr><tr><td>P</td><td>$\frac{1}{9}$</td><td>$\frac{2}{9}$</td><td>$\frac{1}{3}$</td><td>$\frac{2}{9}$</td><td>$\frac{1}{9}$</td></tr></table> 13.4. $E(X) = 4 \cdot \frac{1}{9} + 8 \cdot \frac{2}{9} + 12 \cdot \frac{1}{3} + 16 \cdot \frac{2}{9} + 20 \cdot \frac{1}{9} = 12 \text{ (Lt)}$ Ats.: Kadangi $12 < 13$, žaidimo žaisti neverta.	X	4	8	12	16	20	P	$\frac{1}{9}$	$\frac{2}{9}$	$\frac{1}{3}$	$\frac{2}{9}$	$\frac{1}{9}$	X	4	8	12	16	20	P	$\frac{1}{9}$	$\frac{2}{9}$	$\frac{1}{3}$	$\frac{2}{9}$	$\frac{1}{9}$	• 1 • 1 • 1 • 1	Už teisingą nepriklausomų ir nesutaikomų įvykių savybių taikymą. Už teisingai baigtą pildyti lentelę. Už teisingą matematinės vilties apskaičiavimą. Už teisingai argumentuotą išvadą.
X	4	8	12	16	20																					
P	$\frac{1}{9}$	$\frac{2}{9}$	$\frac{1}{3}$	$\frac{2}{9}$	$\frac{1}{9}$																					
X	4	8	12	16	20																					
P	$\frac{1}{9}$	$\frac{2}{9}$	$\frac{1}{3}$	$\frac{2}{9}$	$\frac{1}{9}$																					

Užd.	Sprendimas/Atsakymas	Taškai	Vertinimas
14		3	
	14.1. 14.2. Ats.: Vienas teigiamas sprendinys.	• 2 • 1	Po vieną tašką už kiekvieną teisingai nubraižytą grafiką ($y = 2^x$ ir $y = -x^2 + 2x + 3$). Už teisingą atsakymą.

Pastabos:

- Teisingais $y = 2^x$ grafiko eskizais laikome tokius, kuriuose brėžiama rodiklinė kreivė per tašką (0;1) ir bet kuriuos pirmojo ir antrojo ketvirčio taškus.
- Teisingais $y = -x^2 + 2x + 3$ grafiko eskizais laikome tokius, kuriuose brėžiama parabolė eina per taškus (-1;0), (3;0), (0;3) ir yra simetrinė tiesės $x = 1$ atžvilgiu.
- Jeigu mokinys sprenddamas **14.2** uždavinį pagal neteisingai **14.1** nubrėžtus grafikus padaro teisingą išvadą apie teigiamų sprendinių skaičių, jam skiriamas 1 taškas.

Užd.	Sprendimas/Atsakymas	Taškai	Vertinimas
15		4	
	15.1. 1 būdas. $\triangle AED = \triangle AFD$ pagal kraštinę ir du kampus prie jos (AD – bendra, o $\angle EAD = \angle FAD$, $\angle EDA = \angle FDA$), todėl $DE = DF$. 2 būdas. $\frac{ED}{AD} = \sin \angle EAD = \sin \angle FAD = \frac{FD}{AD}$ $\frac{ED}{AD} = \frac{FD}{AD}$ $ED = FD$ 15.2. 1 būdas. $\frac{S_{\triangle ACD}}{S_{\triangle ABD}} = \frac{\frac{1}{2} DE \cdot AC}{\frac{1}{2} DF \cdot AB} = \frac{AC}{AB}$ ir $\frac{S_{\triangle ACD}}{S_{\triangle ABD}} = \frac{\frac{1}{2} h_{CB} \cdot CD}{\frac{1}{2} h_{CB} \cdot BD} = \frac{CD}{BD}$ todėl $\frac{AC}{AB} = \frac{CD}{BD}$. 2 būdas. $\frac{S_{\triangle ACD}}{S_{\triangle ABD}} = \frac{\frac{1}{2} AC \cdot AD \sin \angle CAD}{\frac{1}{2} AB \cdot AD \sin \angle BAD} = \frac{AC}{AB}$ ir $\frac{S_{\triangle ACD}}{S_{\triangle ABD}} = \frac{\frac{1}{2} CD \cdot DA \sin \angle CDA}{\frac{1}{2} BD \cdot DA \sin(180^\circ - \angle CDA)} =$ $= \frac{CD}{BD}$ todėl $\frac{AC}{AB} = \frac{CD}{BD}$.	• 1 • 1 • 1 • 1 • 2 • 2	Už įrodymą, kad $\triangle AED = \triangle AFD$ Už teisingą išvadą, jog lygių trikampių atitinkamos kraštinės lygios. Už įrodymą, kad $\frac{ED}{AD} = \frac{FD}{AD}$. Už įrodymą, kad $ED = FD$. Už kiekvieną teisingai gautą plotų santykį. Už kiekvieną teisingai gautą plotų santykį.

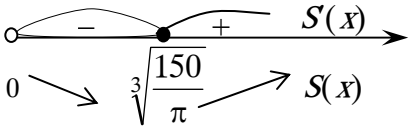
Pastabos:

1. Jeigu mokinys sprenddamas **15.1** uždavinį remiasi trikampių lygumu to neįrodydamas, jam skiriamas 1 taškas.

2. Jeigu mokinys įrodo, kad $\frac{AC}{AB} = \frac{CD}{BD}$ taikydamas sinusų teoremą, trikampių panašumą (papildžius brėžinį) ir pan., jam skiriamas 1 taškas.

Užd.	Sprendimas/Atsakymas	Taškai	Vertinimas
16		4	
	1 būdas. $40 - \frac{1}{30}x^2 = 25 - \frac{1}{60}x^2$ $x^2 = 900$ $x = \pm 30$ $S = 2 \int_0^{30} \left(40 - \frac{1}{30}x^2 - 25 + \frac{1}{60}x^2 \right) dx =$ $= 2 \left(15x - \frac{x^3}{180} \right) \Big _0^{30} = 600 \text{ (m}^2\text{)}.$ Ats.: 600 m². 2 būdas. $40 - \frac{1}{30}x^2 = 25 - \frac{1}{60}x^2$ $x^2 = 900$ $x = \pm 30$ $S_1 = 2 \int_0^{30} \left(40 - \frac{1}{30}x^2 \right) dx = 2 \left(40x - \frac{x^3}{90} \right) \Big _0^{30} =$ $= 1800$ $S_2 = 2 \int_0^{30} \left(25 - \frac{1}{60}x^2 \right) dx = 2 \left(25x - \frac{x^3}{180} \right) \Big _0^{30} =$ $= 1200$ $S = S_1 - S_2 = 600 \text{ (m}^2\text{)}.$ Ats.: 600 m².	• 1 • 1 • 1 • 1	Už gautas teisingas parabolų susikirtimo taškų abscises. Už teisingą ploto išraišką integralu. Už gautą teisingą pirmąją funkciją. Už gautą teisingą atsakymą.
	Už gautas teisingas parabolų susikirtimo taškų abscises. Po vieną tašką už kiekvieną teisingai apskaičiuotą plotą.	• 1 • 2	
	Už gautą teisingą atsakymą.	• 1	

Užd.	Sprendimas/Atsakymas	Taškai	Vertinimas
17		7	
	17.1. $\pi x^2 H = 300$ $H = \frac{300}{\pi x^2}$ $S = 2\pi x H + 2\pi x^2 = 2\pi \cdot x \cdot \frac{300}{\pi x^2} + 2\pi x^2 =$ $= 2 \cdot \frac{300}{x} + 2\pi x^2 = 2 \left(\frac{300}{x} + \pi x^2 \right)$ 17.2. $S'(x) = 2 \left(-\frac{300}{x^2} + 2\pi x \right)$ $-\frac{300}{x^2} + 2\pi x = 0$ $-300 + 2\pi x^3 = 0$ $x^3 = \frac{300}{2\pi}$ $x = \sqrt[3]{\frac{150}{\pi}}$	• 1 • 1 • 1	Už gautą teisingą aukštinės išraišką spinduliu x. Už gautą teisingą ritinio viso paviršiaus priklausomybę nuo spindulio x. Už teisingai surastą funkcijos $S(x)$ išvestinę.

	$S(2) < 0$ $S(5) > 0$ Ats.: Kai $x = \sqrt[3]{\frac{150}{\pi}}$ paviršiaus plotas yra mažiausias. 17.3. Jei $x = \sqrt[3]{\frac{150}{\pi}}$, tai $H = \frac{300}{\pi \left(\sqrt[3]{\frac{150}{\pi}} \right)^2}$ $C = \frac{H}{x} = \frac{300}{\pi \left(\sqrt[3]{\frac{150}{\pi}} \right)^2 \cdot \sqrt[3]{\frac{150}{\pi}}} = \frac{300}{\pi \cdot \frac{150}{\pi}} = 2$ Ats.: $C = 2$.	• 1 • 1 • 1 • 1	Už teisingai surastą x reikšmę, su kuria išvestinė lygi 0. Už teisingą pagrindimą, kad su reikšme $x = \sqrt[3]{\frac{150}{\pi}}$ paviršiaus plotas yra mažiausias. Už teisingą aukštinės išraišką. Už gautą teisingą atsakymą.
Užd.	Sprendimas/Atsakymas	Taškai	Vertinimas
18		4	
	x – greitis stovinčiame vandenyje y – upės tėkmės greitis, $x > y$ t_1 – irkluotojo, plaukiančio upe, sugaištas laikas $t_1 = \frac{5}{x-y} + \frac{5}{x+y} = \frac{10x}{x^2 - y^2}$ t_2 – irkluotojo, plaukiančio ežeru, sugaištas laikas $t_2 = \frac{10}{x}$ $\frac{t_1}{t_2} = \frac{\frac{10x}{x^2 - y^2}}{\frac{10}{x}} = \frac{x^2}{x^2 - y^2} > 1$, nes $x^2 - y^2 < x^2$, arba $t_1 - t_2 = \frac{10x}{x^2 - y^2} - \frac{10}{x} = \frac{10y^2}{x(x^2 - y^2)} > 0$, nes $x^2 - y^2 > 0$, $x, y^2, s > 0$, todėl $t_1 > t_2$ ir mažiau laiko sugaiš irkluotojas, plaukiantis ežere. Ats.: Mažiau laiko sugaiš irkluotojas, plaukiantis ežere.	• 2 • 1 • 1	Po vieną tašką už kiekvieno irkluotojo surastą teisingą laiko išraišką. Už teisingo palyginimo būdo pasirinkimą ($\frac{t_1}{t_2}$ arba $t_1 - t_2$). Už gautą teisingą išvadą.

Pastaba: Jeigu mokinys pasirenka bent vieną konkretų greitį ir gauna teisingą išvadą, jam skiriamas 1 taškas.